

Şehir Güzelleştirme ve Turizm Araştırması Raporu

Kasım 2012

AMAÇ & KAPSAM

ERA Research & Consultancy tarafından gerçekleştirilen araştırmanın ana amacı, Türkiye’de yaşanan şehirlere ilişkin şehir güzelleştirme ve turizm etkinlikleri hakkındaki görüşlerin tespit edilmesidir.

Çalışma kapsamında aşağıdaki konular ele alınmıştır:

■ Şehir Güzelleştirme

- Yerel yönetimlerin önceliğinde olması gerektiği düşünülen konular
- “Güzel şehir”de olması gereken temel özellikler
- Şehrin kimliğini belirlemede etkili konular
- Şehir güzelleştirme konusunda temel olarak sorumlu görülen kişiler/ kurumlar
- Şehir güzelleştirme konusunda yapılan kamu ve özel yatırımların yeterliliği
- Şehir güzelleştirme üzerinde etkili konular

■ Aydınlatma ve Turizm

- Şehir aydınlatmasının şehrin güzelleşmesine katkısı
- Şehir aydınlatmasına yönelik algılamalar ve tutumlar
- Şehrin aydınlatmasının yeterliliği (Mimari/ Dekoratif aydınlatma, yollar, park ve bahçeler)
- Yetkililer tarafından aydınlatma konusunda yapılanların yeterliliği
- En güzel aydınlatıldığı düşünülen mekan/ bina/ yapı/ alan
- Şehirde aydınlatılması istenen mekan/ bina/ yapı/ alan
- Türkiye’de şehirlerin ve onların simgesi olan yapıların/ mekanların o şehrin kimliğine uygun biçimde aydınlatılmasına yönelik değerlendirme
- Turistleri şehre çeken konular
- Turizme yönelik yapılan etkinliklerin yeterliliği

YÖNTEM & ÖRNEKLEM

Çalışmada kantitatif araştırma yöntemlerinden telefonla görüşme yöntemi kullanılmıştır.

Görüşmeler NUTS1 bölgelerine göre Türkiye genelinde 18 yaş üzeri kişiler ile yapılmıştır.

Çalışma kapsamında 1256 kişi ile görüşülmüştür. Görüşmelerin iller bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

NUTS 1	İller	Görüşme Sayısı - Ağırlıksız	Görüşme Sayısı - Ağırlıklı
İstanbul	İstanbul	302	282
Ege	İzmir	200	158
Akdeniz	Antalya	140	147
Batı Anadolu	Ankara	201	144
Doğu Marmara	Bursa	115	118
Güneydoğu Anadolu	Gaziantep	57	64
Orta Anadolu	Kayseri	31	62
Batı Karadeniz	Samsun	30	63
Ortadoğu Anadolu	Malatya	24	51
Batı Marmara	Balıkesir	22	47
Doğu Karadeniz	Trabzon	17	35
Kuzeydoğu Anadolu	Erzurum	17	30
Ek	Mardin	100	55
Toplam		1.256	1.256

Görüşmeler ortalama 8 dakika sürmüştür.

Saha çalışması 12 Ekim - 3 Kasım 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Soru formu ERA Research & Consultancy tarafından hazırlanmış ve Philips'in yazılı onayına sunulmuştur.

Görüşmeciler ERA Research & Consultancy Proje Ekibi tarafından eğitilmiştir. Görüşmeler ERA Research & Consultancy proje ekibi kontrol ve denetiminde konusunda deneyimli görüşmeci kadrosu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Sahadan dönen anketlerin tamamı için iç tutarlılık kontroller, döküm ve kodlama işlemleri yapılmıştır. Sonrasında temizlenmiş datada analizler ve raporlama yapılmıştır.

Toplam sonuçlar raporlanırken data NUTS 1 bölgelerinin nüfus sayılarına uygun olarak ağırlıklandırılmıştır.

Sonuçlar toplam olarak raporlanmış ve raporlanırken 3 büyük ilde (İstanbul & Ankara & İzmir) ve diğer illerde yaşayan kişiler bazında farklılıklar olup olmadığı incelenmiş, anlamlı farklılıklar belirtilmiştir.

SONUÇLAR

Şehir Güzelleştirme

Yerel Yönetimlerden Beklentiler

- Geleceğe ilişkin olarak yerel yönetimlerden beklentilerin başında; toplu taşımayı/ yolları düzenlemek, daha fazla/ iyi iş imkânları, okulları/ eğitimi geliştirmek ve güvenlik ve emniyeti geliştirmek gelmektedir.
- Üç büyük ile kıyasla diğer illerde turizme yönelik beklentiler daha fazla dile getirilmiştir.
- Sağlık kurumlarını/ sağlık hizmetlerine erişimi geliştirmek ve çevreye yönelik olumsuz etkileri azaltmak üç büyük ilde diğer illere göre daha fazla oranda belirtilmiştir.

Baz %

Baz= 1256

S. Sizce şehrinizin belediye ve valilik gibi yerel yönetiminin önümüzdeki iki yıl içinde temel önceliği okuyacaklarımdan hangi üç tanesi olmalı?

“Güzel bir şehir”de Olması Gerekenler

- Temiz olması/ Çevre temizliği ve Doğal güzellik/ Ağaçlandırma/ Bol yeşil alan, bir şehre “güzel” demek için en başta sahip olması gereken ilk iki konu olarak görülmektedir.
- Doğal güzellik/ Ağaçlandırma/ Bol yeşil alan üç büyük şehirde yaşayanlar tarafından diğer illerde yaşayanlara oranla daha fazla belirtilmiştir (%30).

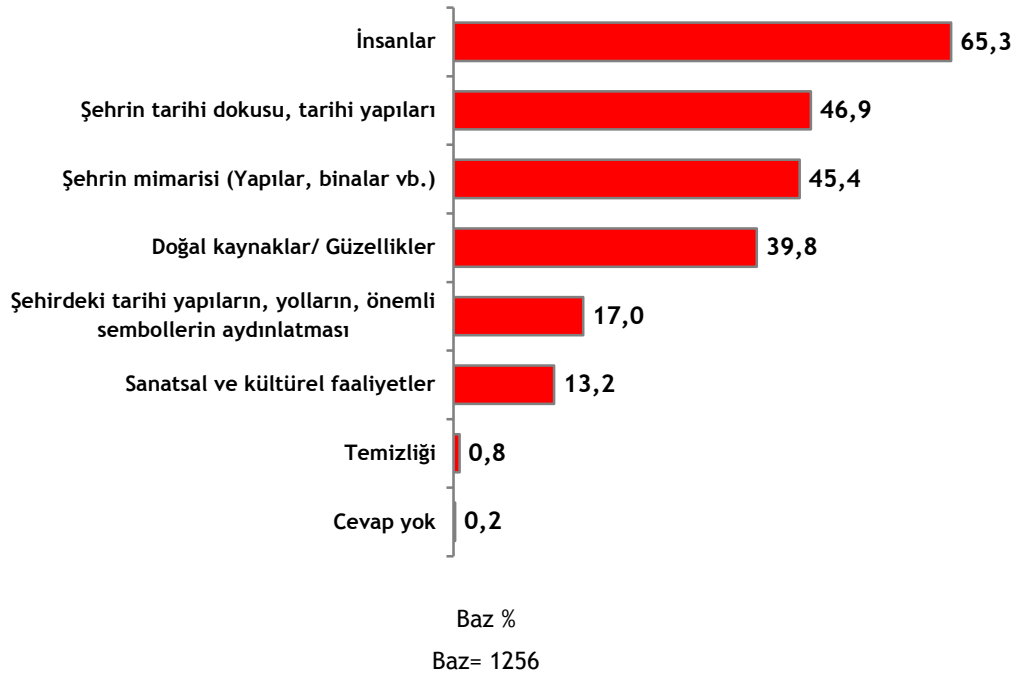

*%3'ün üzerindeki cevaplar gösterilmiştir.

S. Sizce bir şehre “güzel” demeniz için en başta sahip olması gereken şey nedir?

Bir Şehrin Kimliğini Belirlemede Etkili Konular

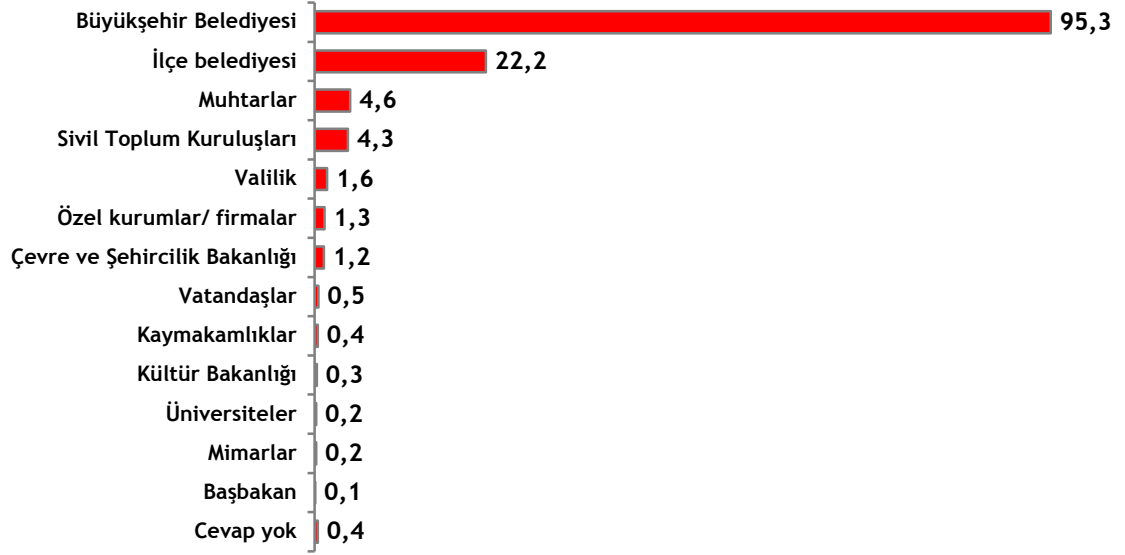
- Görüşülen kişilerin %65'i bir şehrin kimliğini belirlemede en etkili konunun insanlar olduğunu belirtmektedir.
- Şehrin mimarisi ve şehirdeki tarihi yapıların, yolların, önemli sembollerin aydınlatılması konuları diğer illerde üç büyük ilde yaşayanlara oranlara daha fazla oranda belirtilmiştir (%52 ve %24).

S. Sizce okuyacağım konulardan hangileri bir şehrin kimliğini belirlemede en etkilidir?

Şehir Güzelleştirme Konusundan Sorumlu Kişiler/ Kurumlar

- Görüşülen kişilerin büyük çoğunluğu şehir güzelleştirme konusunun temel olarak Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluğunda olduğunu düşünmektedir.

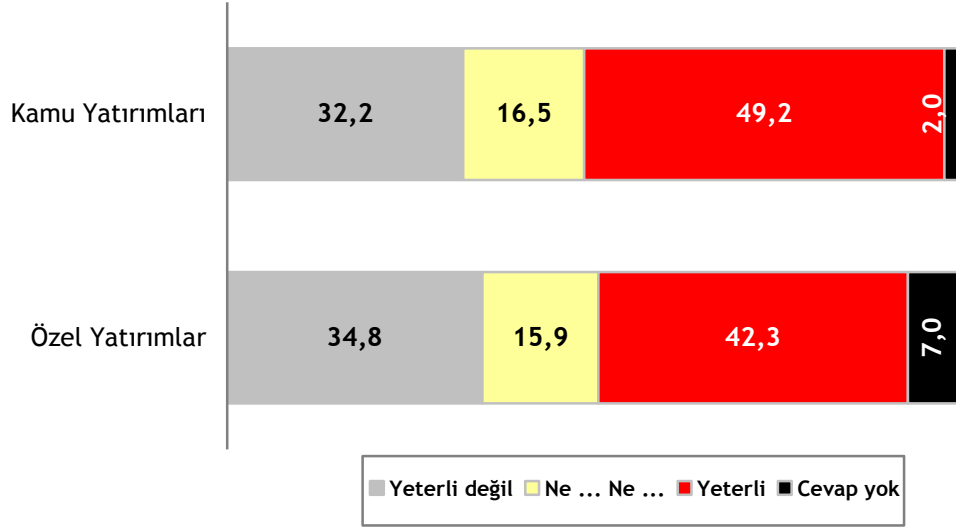

Baz %
Baz= 1256

S. Şehrinizin güzelleştirilmesi konusunun temel olarak hangi kişi/ kurumların sorumluluğunda olduğunu düşünüyorsunuz?

Şehir Güzelleştirme Konusunda Yapılan Kamu ve Özel Yatırımların Yeterliliği

- Şehrinin güzelleştirilmesi konusunda yapılan yatırımları yeterli bulan kişilerin oranı kamu yatırımları için %49, özel yatırımlar için %42'dir.
- Üç büyük şehirde yaşayan kişiler yapılan yatırımları diğer şehirde yaşayan kişilere oranlara daha fazla yeterli bulmaktadır. (Kamu yatırımları için %55 →%44; özel yatırımlar için %47 →%39).

%

Baz= 1256

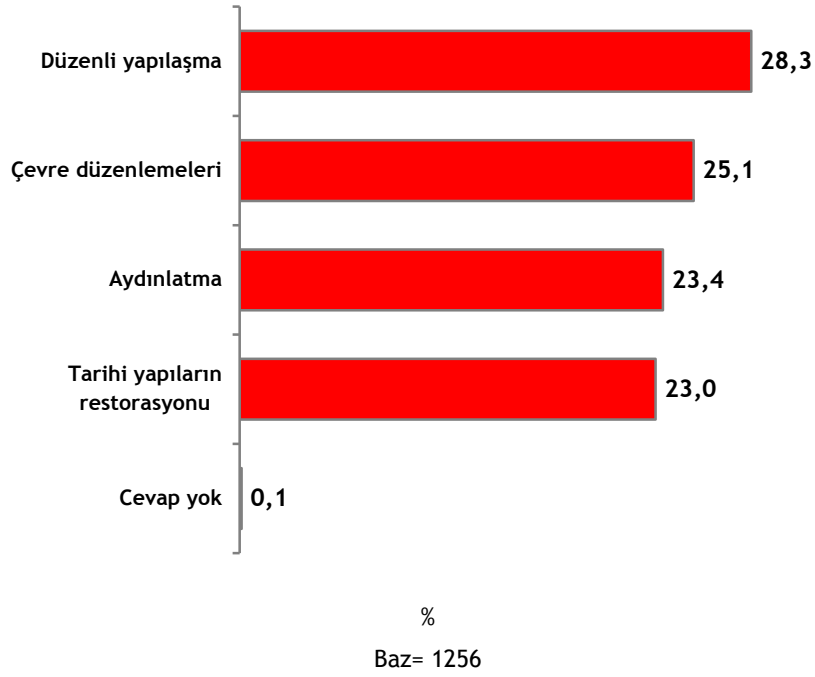
Kamu Yatırımları Ortalama: 3,15

Özel Yatırımlar Ortalama: 3,04

S. Şehrinizin güzelleştirilmesi için yapılan kamu ve özel yatırımları ne derece yeterli buluyorsunuz?

Şehir Güzelleştirme Üzerinde Etkili Konular

- Görüşülen kişilerin %28'i bir şehrin güzelleştirilmesine en çok etkisi olan konu olarak düzenli yapılaşma konusunu belirtmiştir. Sorgulanan dört boyutun da bir birine çok yakın oranlara sahip olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle görüşülen kişiler nezdinde tüm boyutların şehrin güzelleştirilmesi üzerinde benzer etkisi vardır.

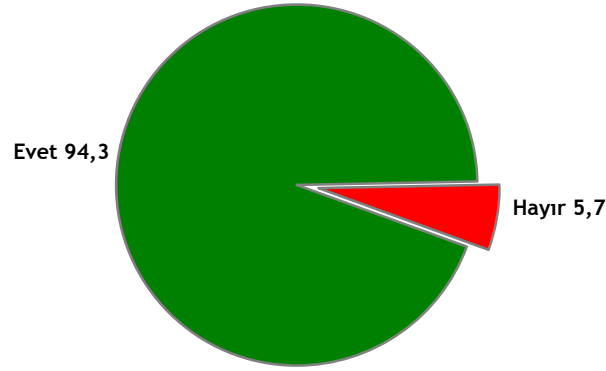

S. Okuyacağım konuları bir şehrin güzelleştirilmesine en çok etkisi olandan daha az etkisi olana doğru sıralar mısınız?

Aydınlatma ve Turizm

Aydınlatmanın Şehrin Güzelleşmesine Katkısı

- Kentlerde yaşayanların neredeyse tamamı (%94) aydınlatmanın şehrin güzelleşmesine katkıda bulunduğu fikrine katılmaktadır.

%

Baz= 1256

S. Bir şehrin (yolların, binaların, parkların, şehrin sembollerinin) aydınlatmasının şehrin güzelleşmesine bir katkıda bulunduğunu düşünüyor musunuz?

Şehir Aydınlatmasına Yönelik Değerlendirmeler

- Görüşülen kişilere şehir aydınlatması ile ilgili çeşitli ifadelere ne derece katıldıkları sorulmuştur.
- Tüm ifadelerin benzer ve oldukça yüksek katılım oranlarına sahip oldukları görülmektedir (%97 ile %92 arasında). En yüksek ‘kesinlikle katılım’ oranına sahip ifadeler ise “Bir şehrin aydınlatması sayesinde yollar daha güvenli olur, kaza oranlarında azalma olur”, “Bir şehrin aydınlatması yaşayanların kendini güvende hissetmesine katkı sağlar, suç oranını düşürür” ve “Bir şehrin simgesi haline gelen, öne çıkan yapılarını aydınlatmak o şehri daha çekici kılar”dır.

■ Kesinlikle katılıyorum	■ Katılıyorum + Kesinlikle katılıyorum
Bir şehrin simgesi haline gelen, öne çıkan yapılarını aydınlatmak o şehri daha çekici kılar	
34,0	96,6
Bir şehrin aydınlatması sayesinde yollar daha güvenli olur, kaza oranlarında azalma olur	
38,7	95,8
Bir şehrin aydınlatması sayesinde şehirde sosyal hayat da olumlu etkilenir	
33,1	95,6
Bir şehrin aydınlatması şehirdeki yaşam kalitesini artırır	
32,3	95,2
Açık alanlarda yapılan mimari aydınlatmalar yerel ekonomiye de olumlu etki yapar	
30,0	94,1
Bir şehrin aydınlatması yaşayanların kendini güvende hissetmesine katkı sağlar, suç oranını düşürür	
34,7	93,9
Bir şehrin aydınlatması şehrin kendine has bir kimliğe ve ambiyansa sahip olmasını sağlar	
25,3	93,3
Bir şehrin aydınlatması o şehrin turizm açısından gelişmesini ve turist sayısının artmasını sağlar	
30,7	92,3

Baz= 1256

S. Okuyacağım ifadelere ne derece katıldığınızı öğrenebilir miyim?

En Güzel Aydınlatılan Mekan/ Bina/ Yapı/ Alan

- Görüşülen kişilere şehirlerinde en güzel aydınlatıldığını düşündükleri mekan/ bina/ yapı/ alan sorulmuştur. Aşağıdaki tabloda iller bazında ilk sıralarda belirtilen yerler yer almaktadır:

İstanbul Hiçbir yer (10%) Boğaz Köprüleri (39%) Taksim/ Beyoğlu (5%) ... Fikri yok (5%)	İzmir Hiçbir yer (22%) Saat Kulesi (22%) Konak/ Konak Meydanı (8%) Kordon (6%) ... Fikri yok (6%)	Antalya Hiçbir yer (17%) Işıklar Cad (12%) Kale (11%) Cumhuriyet Meydanı (7%) Güllük (5%) ... Fikri yok (4%)	Ankara Hiçbir yer (38%) Kızılay Meydanı (16%) Anıtkabir (10%) Atakule (5%) ... Fikri yok (4%)	Bursa Ulu Cami (20%) Heykel (7%) Kent Meydanı (6%) FSM Bulvarı (5%) Tophane (5%) ... Fikri yok (4%)
Gaziantep Hiçbir yer (9%) 100.Yıl Parkı (14%) Gaziantep Kalesi (12%) ... Fikri yok (7%)	Kayseri Meydan (45%) Kale (19%) Cumhuriyet Meydanı (6%) Sivas Caddesi (6%) ... Fikri yok (3%)	Samsun Hiçbir yer (20%) Sahil Kesimleri (13%) Belediye Binası (7%) ... Fikri yok (20%)	Malatya Hiçbir yer (8%) İnönü Cad. (25%) Kışla Cad. (13%) Fahri Kayahan Bulvarı (8%) Şehir Merkezi (8%) ... Fikri yok (17%)	Balıkesir Hiçbir yer (9%) Şehir Merkezi (14%) Atatürk Bulvarı (9%) ... Fikri yok (9%)
Trabzon Trabzon Kalesi (24%) Meydan Parkı (18%) Sahil Kesimleri (12%) ... Fikri yok (12%)	Erzurum Çifte Minareler (24%) Şehir Merkezi (18%) Yenişehir (12%) ... Fikri yok (6%)	Mardin Hiçbir yer (26%) Mardin Kalesi (29%) ... Fikri yok (17%)		

Baz %

S. Şehrinizde şu anda hangi mekanın/ binanın/ yapının/ alanın en güzel aydınlatıldığını düşünüyorsunuz?

En Çok Aydınlatılması İstlenen Mekan/ Bina/ Yapı/ Alan

■ Görüşülen kişilere şehirlerinde en çok aydınlatılmasını istedikleri mekan/ bina/ yapı/ alan sorulmuştur. Aşağıdaki tabloda iller bazında en çok aydınlatılması istenen yerler yer almaktadır:

İstanbul Hiçbir yer (55%) Sokaklar/ Ara Sokaklar (16%) Parklar/ Bahçeler (5%) ... Fikri yok (4%)	İzmir Hiçbir yer (68%) Agora Antik Kent (3%) Kadifekale (2%) ... Fikri yok (6%)	Antalya Hiçbir yer (64%) Sokaklar/ Ara Sokaklar (3%) Yollar/ Çevre Yolları (2%) ... Fikri yok (4%)	Ankara Hiçbir yer (69%) Parklar/ Bahçeler (2%) Sincan Meydanı/ Sokakları (2%) Yolların 2%) ... Fikri yok (1%)	Bursa Hiçbir yer (56%) Ulu Cami (3%) Heykel (3%) Tophane (3%) ... Fikri yok (5%)
Gaziantep Hiçbir yer (25%) Sokaklar/ Ara Sokaklar (42%) Parklar/ Bahçeler (12%) ... Fikri yok (2%)	Kayseri Hiçbir yer (58%) Tarihi Eserler/ Müzeler (10%) Erciyes Dağı (6%) Kale (6%) ... Fikri yok (3%)	Samsun Hiçbir yer (37%) Mahalleler/ Mahalle araları (13%) ... Fikri yok (17%)	Malatya Hiçbir yer (50%) ... Fikri yok (13%)	Balıkesir Hiçbir yer (27%) Parklar/ Bahçeler (14%) ... Fikri yok (14%)
Trabzon Hiçbir yer (41%) Kale (12%) ... Fikri yok (12%)	Erzurum Tarihi Eserler/ Müzeler (29%) ... Fikri yok (24%)	Mardin Hiçbir yer (31%) Sokaklar (32%) Caddeler/ Ana Caddeler (19%) Eski Mardin İçi/ Evleri (6%) ... Fikri yok (2%)		

Baz %

Baz= 1256

S. Şehrinizde en çok aydınlatılmasını istediğiniz mekan/ bina/ yapı/ alan hangisidir?

Turistleri Şehre Çeken Konular

- “Doğal güzellikler” ve “Şehrin mimarisi ve güzelliği” yerli ya da yabancı turistleri şehre en çok çeken konular olarak belirtilmişlerdir.

Baz %
Baz= 1256

S. Sizce yerli ya da yabancı turistleri şehrinize en çok çeken şeyler nelerdir?